TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. gruodžio 8 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Direktyva 2008/48/EB — Vartotojų apsauga — Vartojimo kreditas — 2 straipsnio 2 dalies j punktas — Skolų restruktūrizavimo susitarimai — Neatlygintinai atidėtas mokėjimas — 3 straipsnio f punktas — Kredito tarpininkai — Kreditorių vardu veikiančios skolų išieškojimo bendrovės“

Byloje C-127/15

dėl 2015 m. vasario 17 d. *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. kovo 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Verein für Konsumenteninformation

prieš

INKO, Inkasso GmbH

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (pranešėjas) ir D. Šváby,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. vasario 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Verein für Konsumenteninformation*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* S. Langer,

— *INKO, Inkasso GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* C. Rabl,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze, M. Hellmann, J. Kemper ir D. Kuon,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir S. Ghiandoni,

— Lietuvos vyriausybės, atstovaujamos K. Dieninio, D. Kriaučiūno ir J. Nasutavičienės,

— Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid ir G. Goddin,

* * Proceso kalba: vokiečių.

susipažinęs su 2016 m. liepos 21 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinančios Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008, p. 66, ir klaidų ištaisymai OL L 207, 2009, p. 14; OL L 199, 2010, p. 40, ir OL L 234, 2011, p. 46) 2 straipsnio j punkto ir 3 straipsnio f punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Verein für Konsumenteninformation* (Vartotojų informavimo asociacija, toliau – Asociacija) ir *INKO, Inkasso GmbH* (toliau – *Inko*) ginčą dėl pastarosios bendrovės taikomos praktikos, kai su vartotojais sudaromi skolų restruktūrizavimo susitarimai dėl mokėjimo atidėjimo, tačiau jiems nesuteikiama ikisutartinės informacijos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2008/48 24 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Vartotojui reikia suteikti išsamią informaciją prieš jam sudarant kredito sutartį, neatsižvelgiant į tai, ar parduodant kreditą dalyvauja kredito tarpininkas. Todėl paprastai informavimo prieš sudarant sutartį reikalavimai taip pat turėtų būti taikomi kredito tarpininkams. Tačiau kai prekių tiekėjai ir paslaugų teikėjai kaip papildomą funkciją atlieka ir kredito tarpininko funkciją, nėra tikslinga juos apsunkinti teisine pareiga suteikti informaciją prieš sudarant sutartį pagal šią direktyvą. Gali būti laikoma, kad, pavyzdžiui, prekių tiekėjai ir paslaugų teikėjai atlieka kredito tarpininko funkciją kaip papildomą funkciją, jei jų atliekamos kredito tarpininko funkcijos nėra pagrindinis jų užsiėmimo, verslo arba profesijos tikslas. Tais atvejais vis dėlto užtikrinamas pakankamas vartotojų apsaugos lygis, nes kreditoriui tenka atsakomybė užtikrinti, kad prieš sudarant sutartį vartotojas gautų visą informaciją iš tarpininko, jei kreditorius ir tarpininkas taip susitaria, ar kitu tinkamu būdu.“

4 Šios direktyvos 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ nurodyta:

„1. Ši direktyva taikoma kredito sutartims.

2. Ši direktyva netaikoma:

<…>

f) kredito sutartims, kai už kreditą nemokamos palūkanos ir kiti mokesčiai, ir kredito sutartims, pagal kurių sąlygas reikalaujama, kad kreditas būtų grąžintas per tris mėnesius, ir mokami tik nedideli mokesčiai;

<…>

j) kredito sutartims, kurios yra susijusios su nemokamai [neatlygintinai] atidėtu esamos skolos mokėjimu;

<…>

6. Valstybės narės gali nustatyti, kad tik 1–4, 6, 7 ir 9 straipsniai, 10 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 2 dalies a–i, l ir r punktai, 10 straipsnio 4 dalis, 11, 13, 16 ir 18–32 straipsniai taikomi kredito sutartims, kuriose numatoma galimybė kreditoriui ir vartotojui susitarti dėl atidėto mokėjimo arba grąžinimo metodų, jei vartotojas jau nevykdo savo įsipareigojimų pagal pradinę kredito sutartį, ir kai:

a) būtų tikėtina, kad toks susitarimas padės išvengti teisinio proceso dėl tokio įsipareigojimų nevykdymo; ir

b) tokiu susitarimu vartotojui nebūtų nustatytos nepalankesnės sąlygos, nei tos, kurios nustatytos pradinėje kredito sutartyje.

<…>“

5 Minėtos direktyvos 3 straipsnyje „Sąvokų apibrėžtys“ numatyta:

„Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

<…>

b) kreditorius – fizinis arba juridinis asmuo, kurio užsiėmimas, verslas arba profesija yra suteikti arba įsipareigoti suteikti kreditus;

c) kredito sutartis – sutartis, pagal kurią kreditorius suteikia arba įsipareigoja suteikti vartotojui kreditą atidėtojo mokėjimo, paskolos forma arba kitu panašiu finansiniu būdu, išskyrus sutartis dėl tos pačios rūšies nuolatinio paslaugų teikimo ar prekių tiekimo, kai vartotojas už tokias paslaugas ar prekes moka dalimis jų teikimo ar tiekimo metu;

<…>

f) kredito tarpininkas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris veikia ne kaip kreditorius ir kuris veikia pagal savo užsiėmimą, verslą ar profesiją už užmokestį [atlygį], mokamą pinigais ar bet kuria kita finansinio atlygio forma:
   i) pateikia arba siūlo kredito sutartis vartotojams;
   ii) padeda vartotojams atlikdamas kredito sutarčių parengiamąjį darbą, išskyrus i punkte numatytą darbą; arba
   iii) sudaro kredito sutartis su vartotojais kreditoriaus vardu;

g) bendra kredito kaina vartotojui – visos išlaidos, įskaitant palūkanas, komisinius, mokesčius ir bet kuriuos kitus su kredito sutartimi susijusius mokesčius, kuriuos reikalaujama, kad vartotojas sumokėtų, ir kurie yra žinomi kreditoriui, išskyrus mokesčius notarui; taip pat įskaičiuojamos su kredito sutartimi susijusių papildomų paslaugų išlaidos, visų pirma draudimo įmokos, jei papildomai privaloma sudaryti paslaugų sutartį siekiant gauti kreditą apskritai arba taikyti skelbiamas nuostatas ir sąlygas;

h) bendra vartotojo mokama suma – bendros kredito sumos ir bendros kredito kainos vartotojui suma;

i) bendros kredito kainos metinė norma – bendra kredito kaina vartotojui, išreikšta metiniu bendros kredito kainos procentu, prireikus įskaičiuojant kainą, nurodytą 19 straipsnio 2 dalyje;

<…>“

6 Direktyvos 2008/48 5 straipsnio „Informavimas prieš sudarant sutartį“ 1 dalyje nurodyta:

„Likus pakankamai laiko iki vartotojui taps privaloma kredito sutartis arba pasiūlymas, kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas, remdamasis kreditoriaus siūlomomis kredito nuostatomis ir sąlygomis bei, jei taikoma, vartotojo pareikštais pageidavimais ir pateikta informacija, pateikia vartotojui informaciją, kurios reikia, kad jis galėtų palyginti skirtingus pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo. <…>“

7 Šios direktyvos 6 straipsnio „Informavimo prieš sudarant sutartį reikalavimai tam tikroms kredito su galimybe pereikvoti sąskaitos lėšas sutartims ir tam tikroms konkrečioms kredito sutartims“ 1 dalyje numatyta:

„Likus pakankamai laiko prieš bet kokiai kredito sutarčiai arba pasiūlymui dėl kredito sutarties, kaip nurodyta 2 straipsnio 3, 5 ar 6 dalyse, tampant privalomiems vartotojui, kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas, remdamasis kreditoriaus siūlomomis kredito nuostatomis ir sąlygomis bei, jei taikoma, vartotojo pareikštais pageidavimais ir pateikta informacija, pateikia vartotojui informaciją, kurios reikia, kad jis galėtų palyginti skirtingus pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo.

<…>“

8 Minėtos direktyvos 7 straipsnyje „Išimtys informavimo, suteikiamo prieš sudarant sutartį, reikalavimams“ nustatyta:

„5 ir 6 straipsniai netaikomi prekių tiekėjams arba paslaugų teikėjams, kurie kredito tarpininkų funkciją atlieka kaip papildomą funkciją. Tuo nepažeidžiamas kreditoriaus įsipareigojimas užtikrinti, kad prieš sudarydamas sutartį vartotojas gautų tuose straipsniuose nurodytą informaciją.“

9 Tos pačios direktyvos 21 straipsnyje „Tam tikri kredito tarpininkų įsipareigojimai vartotojams“ nurodyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad:

a) kredito tarpininkas reklamoje ir dokumentuose, skirtuose vartotojams, nurodytų savo įgaliojimų ribas, ypač tai, ar jis dirba išimtinai su vienu ar su keliais kreditoriais, ar yra nepriklausomas brokeris;

b) jei taikoma, kredito tarpininkui privalomas mokėti mokestis atskleidžiamas vartotojui, ir dėl jų tarp kredito tarpininko ir vartotojo turi būti susitarta popieriuje arba kitoje patvarioje laikmenoje prieš sudarant kredito sutartį;

c) jei taikoma, kredito tarpininkas apie vartotojo mokamą mokestį kredito tarpininkui už jo paslaugas praneša kreditoriui metinės procentinės palūkanų normos apskaičiavimo tikslais.“

Austrijos teisė

10 2010 m. gegužės 20 d. *Verbraucherkreditgesetz* (Vartojimo kredito įstatymas; *BGBl. I*, 28/2010, toliau – *VKrG*) 6 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Likus pakankamai laiko, iki vartotojui taps privaloma kredito sutartis arba pasiūlymas, kreditorius ir, kai taikoma, kredito tarpininkas, remdamasis kreditoriaus siūlomomis kredito nuostatomis ir sąlygomis ir, jei taikoma, vartotojo pareikštais pageidavimais ir pateikta informacija, pateikia vartotojui

informaciją, kurios reikia, kad jis galėtų palyginti skirtingus pasiūlymus, siekdamas priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl kredito sutarties sudarymo. Ši informacija turi būti pateikiama išspausdinta arba kita patvaria laikmena ir visų pirma nurodoma:

1) kredito rūšis;

<…>

3) bendra kredito suma ir lėšų išmokėjimą reglamentuojančios sąlygos;

4) kredito sutarties trukmė;

<…>

7) bendros kredito kainos metinė norma ir bendra vartotojo mokama suma, pateikiant tipinį pavyzdį, kuriame būtų paminėtos visos prielaidos, naudotos šiai normai apskaičiuoti, pagal 27 straipsnį; <…>

<…>

8. 1–7 dalyse numatyti informavimo reikalavimai taikomi taip pat ir kredito tarpininkui, jei šis nėra vienas iš prekių tiekėjų arba paslaugų teikėjų, kurie kredito tarpininkų funkciją atlieka kaip papildomą funkciją.“

11 *VKrG* 25 straipsnyje numatyta:

„1. Sutartims, kuriomis verslininkas vartotojui suteikia už atlygį atidėtą mokėjimą arba kitokią atlygintiną finansinę pagalbą, reikia taikyti 2 skirsnio nuostatas <…>

2. <…> Kaina grynaisiais pinigais ir prekė arba paslauga taip pat turi būti nurodomos pateikiant informaciją prieš sudarant sutartį (6 straipsnio 1 dalis) <…>“

12 *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilinis kodeksas) 1000 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Palūkanos, dėl kurių susitarta nenustačius jų dydžio ar normos pagal įstatymą, jei įstatyme nenustatyta kitaip, sudaro 4 % per metus.“

13 Šio kodekso 1333 straipsnyje nurodyta:

„1. Žala, patirta skolininkui pavėlavus sumokėti piniginį įsiskolinimą, atlyginama taikant įstatymo nustatytas palūkanas (1000 straipsnio 1 dalis).

2. Kreditorius, be teisės aktuose nustatytų palūkanų, taip pat gali iš skolininko pareikalauti atlyginti kitus dėl skolos atsiradusius ir išaugusius nuostolius, visų pirma išlaidas, patirtas dėl tikslą atitinkančių neteisminių išieškojimo ir pateikimo priemonių, kurios yra proporcingos išieškomai skolai.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 Pagal Austrijos teisės aktus Asociacija turi teisę reikšti kolektyvinius ieškinius dėl uždraudimo, kad būtų apginti vartotojų interesai.

15 *Inko* vykdo skolų išieškojimo agentūros veiklą. Vykdydama savo veiklą ji kreditorių vardu siunčia skolininkams priminimo laiškus ir juose nurodo nesumokėtos skolos sumą, įskaitant susikaupusias palūkanas, ir savo pačios skolos išieškojimo mokesčius. Ji ragina skolininkus sumokėti savo skolą per

tris dienas arba užpildyti iš anksto parengtą formą dėl sutikimo su skolos restruktūrizavimo planu ir jai persiųsti šią formą. Patvirtindami savo sutikimą skolininkai pripažįsta skolą „kartu su kredito sutarties laikotarpio trukmei apskaičiuotomis palūkanomis ir administravimo mokesčiais“. Jie įsipareigoja savo skolą mokėti nustatytomis dalimis kas mėnesį pagal minėtą planą, kai mokėjimais iš pradžių dengiami *Inko* mokesčiai, o paskui pagrindinė skolos suma ir palūkanos.

16 Asociacija pateikė *Handelsgericht Wien* (Vienos komercinių bylų teismas, Austrija) ieškinį dėl uždraudimo *Inko* sudaryti su vartotojais susitarimus dėl skolų grąžinimo atidėjimo iš anksto nesuteikiant *VKrG* 6 straipsnyje nurodytos informacijos.

17 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimu tas teismas patenkino Asociacijos prašymą.

18 *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija) gavo apeliacinį skundą dėl to sprendimo ir jį iš dalies pakeitė 2014 m. liepos 30 d. sprendimu.

19 Asociacija ir *Inko* dėl šio sprendimo pateikė kasacinius skundus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

20 Tas teismas pažymi, kad skolų išieškojimo agentūra, kaip antai *Inko*, vykdo komercinę veiklą ir už ją gauna atlygį nustatydama įvairius mokesčius. Ji kreditorių vardu siūlo skolininkams sudaryti susitarimus dėl mokėjimo atidėjimo arba skolos mokėjimų restruktūrizavimo.

21 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Inko* veiklos tikslas visų pirma yra skolų išieškojimas. Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar skolų išieškojimo agentūra, kaip antai *Inko*, kurios kredito tarpininkės veikla, palyginti su jos kitomis pagrindinėmis veiklos sritimis, tėra antrinė, gali būti laikoma „kredito tarpininke“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2008/48 3 straipsnio f punktą.

22 Dėl Austrijos teisės aktuose numatytų vėlavimo sumokėti skolą finansinių padarinių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad skolininkas turi ne tik mokėti teisės aktuose nustatytas 4 % dydžio palūkanas, bet ir atlyginti kitą kreditoriaus patirtą žalą, įskaitant susijusią su skolos išieškojimo mokesčiais, jeigu jie yra proporcingi.

23 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog Asociacija neįrodė, kad palūkanų ir mokesčių, kuriuos *Inko* priskiria skolų negrąžinantiems skolininkams, sumos viršija pagal Austrijos teisės aktus kreditoriams mokėtinas sumas, kai kreditoriai atideda mokėjimus tokiems skolininkams.

24 Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar gali būti laikoma, kad *Inko* ir vartotojų sudaryti skolų restruktūrizavimo susitarimai dėl mokėjimo atidėjimo yra susiję su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 2 dalies j punktą, ir dėl to nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.

25 Šiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar išieškojimų agentūra, kuri, vykdydama komercinį skolų išieškojimą, savo užsakovų vardu jų skolininkams siūlo sudaryti susitarimus dėl mokėjimo dalimis ir už savo veiklą įskaičiuoja papildomas išlaidas, kurias galiausiai turi apmokėti skolininkai, yra „kredito tarpininkė“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2008/48 3 straipsnio f punktą?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar susitarimas dėl mokėjimo dalimis, kuris sudaromas dėl išieškojimo agentūros tarpininkavimo skolininkui ir jo kreditoriui, yra „susijęs su nemokamai [neatlygintinai] atidėtu <…> mokėjimu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 2 dalies j punktą, jei skolininkas jame įsipareigoja sumokėti tik nesumokėtą skolą, jos palūkanas ir patirtas išlaidas, kurias jis bet kokiu atveju dėl vėlavimo jau ir taip turėtų mokėti pagal įstatymą, taigi ir nesant tokio susitarimo?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl antrojo klausimo

26 Antruoju klausimu, kurį reikia nagrinėti pirmą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 2 dalies j punktas turi būti aiškinamas taip, kad susitarimas dėl kredito restruktūrizavimo, kurį, vartotojui negrąžinant skolos, sudaro vartotojas ir kreditorius per skolų išieškojimo agentūrą, yra susijęs su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, jeigu šiuo susitarimu vartotojas įsipareigoja grąžinti visą šio kredito sumą ir sumokėti palūkanas ir mokesčius, kuriuos jis būtų turėjęs sumokėti nesant minėto susitarimo.

27 Siekiant atsakyti į šį klausimą pirmiausia reikia pažymėti, kad Direktyvoje 2008/48 vartojimo kreditų klausimais numatytas visiškas ir privalomas suderinimas keliose pagrindinėse srityse laikomas būtinu siekiant visiems Europos Sąjungos vartotojams užtikrinti aukštą ir vienodą jų interesų apsaugos lygį ir palengvinti tinkamai veikiančios vartojimo kreditų vidaus rinkos vystymąsi (žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *CA Consumer Finance*, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21 punktą).

28 Pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalį ji taikoma kredito sutartims, išskyrus, be kita ko, kredito sutartis, kurios yra susijusios su neatlygintinai atidėtu esamos skolos mokėjimu, kaip numatyta to straipsnio 2 dalies j punkte.

29 Viena vertus, kalbant apie sąvoką „vartojimo kreditas“, pažymėtina, kad ji minėtos direktyvos 3 straipsnio c punkte apibrėžta kaip sutartis, pagal kurią kreditorius suteikia arba įsipareigoja suteikti vartotojui kreditą atidėtojo mokėjimo, paskolos forma arba kitu panašiu finansiniu būdu, išskyrus sutartis dėl tos pačios rūšies nuolatinio paslaugų teikimo ar prekių tiekimo, kai vartotojas už tokias paslaugas ar prekes moka dalimis jų teikimo ar tiekimo metu.

30 Konstatuotina, kad minėtoje nuostatoje apibrėžta „vartojimo kredito“ sąvoka yra itin plati ir apima susitarimą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, kuriame numatytas esamos skolos mokėjimų restruktūrizavimas.

31 Šiuo klausimu iš Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 6 dalies aiškiai matyti, kad direktyva iš principo taikoma sutartims, kuriose numatytas kreditoriaus ir vartotojo susitarimas dėl mokėjimo atidėjimo arba grąžinimo metodų, jeigu vartotojas jau nevykdo savo įsipareigojimų pagal pradinę kredito sutartį.

32 Taigi toks susitarimas, kurį kreditorius sudaro tiesiogiai su vartotoju arba per jo vardu veikiantį kredito tarpininką, turi būti laikomas „kredito sutartimi“, kaip ji suprantama pagal minėtos direktyvos 3 straipsnio c punktą, nedarant poveikio jos 2 straipsnio 2 dalyje numatytoms išimtims.

33 Tokiomis aplinkybėmis, kita vertus, reikia įvertinti, ar tokia sutartis susijusi su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal tos pačios direktyvos 2 straipsnio 2 dalies j punktą, jeigu vartotojas įsipareigoja grąžinti visą kredito sumą ir sumokėti palūkanas ir mokesčius, kuriuos, nesant sutarties, jis būtų turėjęs sumokėti pagal nacionalinės teisės aktus.

34 Nors Direktyvoje 2008/48 konkrečiai neapibrėžta sąvoka „mokesčiai“, pažymėtina, kad pagal šios direktyvos 3 straipsnio g punktą bendros kredito kainos vartotojui suma apima visas išlaidas, kurias turi sumokėti vartotojas ryšium su kredito sutartimi ir kurios yra žinomos kreditoriui (žr. 2016 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Radlinger ir Radlingerová*, C-377/14, EU:C:2016:283, 84 punktą).

35 Itin plačios sąvokos „vartojimo kreditas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2008/48 3 straipsnio c punktą, ir sąvokos „bendra kredito kaina vartotojui“, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio g punktą, apibrėžtys atitinka šio sprendimo 27 punkte nurodytą minėta direktyva siekiamą tikslą, nes jomis sudaromos sąlygos užtikrinti išplėstą vartotojų apsaugą.

36 Be to, pagal tos direktyvos 2 straipsnio 2 dalį bet koks direktyvos taikymo srities ribojimas turi būti aiškinamas atsižvelgiant į šį tikslą.

37 Taigi, jeigu susitarimu, numatančiu naujas esamos skolos mokėjimo sąlygas, vartotojas įsipareigoja ne tik grąžinti visą kredito sumą, bet ir mokėti palūkanas ir mokesčius, nenumatytus pradinėje sutartyje, pagal kurią buvo suteiktas negrąžintas kreditas, toks susitarimas negali būti laikomas susijusiu su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 2 dalies j punktą.

38 Nagrinėjamu atveju iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog kredito restruktūrizavimo susitarimuose, kuriuos *Inko* siūlo sudaryti skolų negrąžinantiems vartotojams, numatyta, kad vartotojai įsipareigoja grąžinti savo skolą mokėdami mėnesines įmokas, o atliekamais mokėjimais pirma padengiami *Inko* mokesčiai, o paskui – negrąžinta pagrindinė skolos suma ir palūkanos.

39 Toks susitarimas, kuriame numatyta vartotojo pareiga mokėti skolų išieškojimo agentūros, nagrinėjamu atveju *Inko*, mokesčius, kurie nebuvo numatyti pradinėje kredito sutartyje, negali būti laikomas susijusiu su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 2 dalies j punktą.

40 Atsižvelgiant į šio sprendimo 27 punkte nurodytą tikslą užtikrinti visiems vartotojams aukštą jų interesų apsaugos lygį, šios išvados negali paneigti bendros palūkanų ir mokesčių, numatytų tokiame susitarime, sumos, net jeigu šios sumos neviršija sumų, kurias, nesant šalių susitarimo, būtų reikalaujama sumokėti pagal nacionalinės teisės aktus, taikomus vėluojant sumokėti.

41 Tokiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2008/48 2 straipsnio 2 dalies j punktas turi būti aiškinamas taip, kad kredito restruktūrizavimo susitarimas, kurį, vartotojui negrąžinant skolos, sudaro vartotojas ir kreditorius per skolų išieškojimo agentūrą, nėra susijęs su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, jeigu šiuo susitarimu vartotojas įsipareigoja grąžinti visą šio kredito sumą ir mokėti palūkanas ar mokesčius, nenumatytus pradinėje sutartyje, pagal kurią buvo suteiktas minėtas kreditas.

Dėl pirmojo klausimo

42 Pirmuoju klausimu, kurį reikia nagrinėti antrą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2008/48 3 straipsnio f punktas ir 7 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad skolų išieškojimo agentūra, kuri kreditoriaus vardu sudaro negrąžinto kredito restruktūrizavimo susitarimą, tačiau atlieka kredito tarpininko funkciją tik kaip papildomą funkciją, turi būti laikoma „kredito tarpininke“, kaip ji suprantama pagal šio 3 straipsnio f punktą, ir jai turi būti taikoma pareiga suteikti vartotojui ikisutartinę informaciją, kaip ji suprantama pagal tos direktyvos 5 ir 6 straipsnius.

43 Šiuo aspektu reikia priminti, kad pagal minėto 3 straipsnio f punktą „draudimo tarpininkas“ yra fizinis arba juridinis asmuo, kuris veikia ne kaip kreditorius ir kuris, veikdamas pagal savo užsiėmimą, verslą ar profesiją už užmokestį, mokamą pinigais arba bet kuria kita sutarta finansinio atlygio forma, pateikia arba siūlo kredito sutartis vartotojams, padeda vartotojams atlikdamas kredito sutarčių parengiamąjį darbą arba sudaro kredito sutartis su vartotojais kreditoriaus vardu.

44 Taigi skolų išieškojimo agentūra, kaip antai *Inko*, kuri veikia kreditoriaus vardu sudarydama negrąžinto kredito restruktūrizavimo susitarimą, pagal kurį vartotojas įsipareigoja grąžinti visą kredito sumą ir mokėti palūkanas ir mokesčius, turi būti laikoma „kredito tarpininke“, kaip ji suprantama pagal tą nuostatą.

45 Ginčas pagrindinėje byloje susijęs su klausimu, ar skolų išieškojimo agentūra, kaip antai *Inko*, vykdydama kredito tarpininko veiklą, privalo suteikti vartotojams *VKrG* 6 straipsnyje, kuriuo į Austrijos teisę perkeltas Direktyvos 2008/48 5 straipsnis, nurodytą ikisutartinę informaciją.

46 Šiuo aspektu pažymėtina, kad tokiam draudimo tarpininkui iš principo taikoma minėtos direktyvos 5 ir 6 straipsniuose numatyta pareiga suteikti vartotojui ikisutartinę informaciją.

47 Vis dėlto pagal Direktyvos 2008/48 7 straipsnio pirmą sakinį ši pareiga netaikoma prekių tiekėjams arba paslaugų teikėjams, kurie kredito tarpininkų funkciją atlieka kaip papildomą funkciją. Šiuo klausimu minėtos direktyvos 24 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, jog gali būti laikoma, kad, pavyzdžiui, šie prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai atlieka kredito tarpininko funkciją kaip papildomą funkciją, jei jų atliekamos kredito tarpininko funkcijos nėra pagrindinis jų užsiėmimo, verslo arba profesijos tikslas.

48 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar, atsižvelgus į visas pagrindinės bylos aplinkybes, be kita ko, į atitinkamos kredito tarpininkės pagrindinį veiklos tikslą, galima laikyti, kad ji atlieka kredito tarpininko funkciją kaip papildomą funkciją, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 7 straipsnio 1 sakinį.

49 Taip pat reikia pažymėti, kad pareigos suteikti vartotojui ikisutartinę informaciją išimtis, kuria gali pasinaudoti draudimo tarpininkas, negali daryti poveikio sąvokai „draudimo tarpininkas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2008/48 3 straipsnio f punktą, o vienintelis jos poveikis – pašalinti galimybę, kad asmenims, kurie atlieka kredito tarpininko funkciją tik kaip papildomą funkciją, būtų taikoma šios direktyvos 5 ir 6 straipsniuose numatyta pareiga suteikti ikisutartinę informaciją; kitos minėtos direktyvos nuostatos, tarp jų jos 21 straipsnis dėl tam tikrų kredito tarpininkų pareigų vartotojams, vis tiek taikomos šiems asmenims.

50 Ši išimtis taip pat nedaro poveikio Direktyvoje 2008/48 numatytam vartotojų apsaugos lygiui.

51 Šiuo atžvilgiu, kaip iš esmės pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 28–30 punktuose, tos direktyvos 5 ir 6 straipsniuose nustatyta kreditoriaus ir prireikus kredito tarpininko pareiga suteikti vartotojui ikisutartinę informaciją, prisidedama siekiant šio sprendimo 27 punkte nurodyto tikslo užtikrinti visiems vartotojams aukštą jų interesų apsaugos lygį (šiuo klausimu žr. 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *CA Consumer Finance*, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21 punktą ir 2016 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Radlinger ir Radlingerová*, C-377/14, EU:C:2016:283, 61 punktą).

52 Kaip matyti iš Direktyvos 2008/48 7 straipsnio antro sakinio, siejamo su jos 24 konstatuojamąja dalimi, šios direktyvos 7 straipsnio 1 sakinyje numatyta išimtis prekių tiekėjams arba paslaugų teikėjams, kurie kredito tarpininkų funkciją atlieka kaip papildomą funkciją, nedaro poveikio kreditoriaus pareigai užtikrinti, kad vartotojas gautų minėtos direktyvos 5 ir 6 straipsniuose nurodytą ikisutartinę informaciją.

53 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2008/48 3 straipsnio f punktas ir 7 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad skolų išieškojimo agentūra, kuri kreditoriaus vardu sudaro negrąžinto kredito restruktūrizavimo susitarimą, tačiau atlieka kredito tarpininko funkciją tik kaip papildomą funkciją (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), turi būti laikoma „kredito tarpininke“, kaip ji suprantama pagal šio 3 straipsnio f punktą, ir jai neturi būti taikoma pareiga suteikti vartotojui ikisutartinę informaciją, kaip ji suprantama pagal tos direktyvos 5 ir 6 straipsnius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

54 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinančios Tarybos direktyvą 87/102/EEB 2 straipsnio 2 dalies j punktas turi būti aiškinamas taip, kad kredito restruktūrizavimo susitarimas, kurį, vartotojui negrąžinant skolos, sudaro vartotojas ir kreditorius per skolų išieškojimo agentūrą, nėra susijęs su „nemokamai [neatlygintinai]“ atidėtu mokėjimu, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, jeigu šiuo susitarimu vartotojas įsipareigoja grąžinti visą šio kredito sumą ir mokėti palūkanas ar mokesčius, nenumatytus pradinėje sutartyje, pagal kurią buvo suteiktas minėtas kreditas.**

2. **Direktyvos 2008/48 3 straipsnio f punktas ir 7 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad skolų išieškojimo agentūra, kuri kreditoriaus vardu sudaro negrąžinto kredito restruktūrizavimo susitarimą, tačiau atlieka kredito tarpininko funkciją tik kaip papildomą funkciją (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), turi būti laikoma „kredito tarpininke“, kaip ji suprantama pagal šio 3 straipsnio f punktą, ir jai neturi būti taikoma pareiga suteikti vartotojui ikisutartinę informaciją, kaip ji suprantama pagal tos direktyvos 5 ir 6 straipsnius.**

Parašai.